

U S T A W A

z dnia ..... 2017 r.

o dystrybucji ubezpieczeń^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń osobowych i majątkowych oraz dystrybucji reasekuracji w zakresie ubezpieczeń osobowych i majątkowych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o państwach członkowskich Unii Europejskiej należy przez to rozumieć także państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 3. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa ubezpieczenia, której zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, jest zawierana jako uzupełnienie dostarczanych przez przedsiębiorcę towarów lub świadczonych usług i pokrywa następujące ryzyka:
  - a) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia tych towarów lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi, lub
  - b) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z podróżą zarezerwowaną u tego przedsiębiorcy;
- 2) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia, a w przypadku umowy ubezpieczenia grupowego wysokość składki opłacanej przez ubezpieczającego, nie

---

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, s. 19);
- art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 s. 349).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

przekracza kwoty stanowiącej równowartość 600 euro, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym.

2. W przypadku gdy ubezpieczenie uzupełnia usługę, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, a czas trwania tej usługi nie przekracza trzech miesięcy, wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia płaconej od osoby nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 200 euro.

3. W przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, zapewnia:

- 1) udostępnienie klientowi informacji o firmie, pod którą wykonuje działalność ubezpieczeniową, adresie siedziby oraz o możliwości złożenia reklamacji i wniesienia skargi do Rzecznika Finansowego;
- 2) istnienie odpowiednich i proporcjonalnych rozwiązań służących stosowaniu art. 7, art. 8 ust. 2 i art. 11;
- 3) dostarczenie klientowi dokumentu, o którym mowa w art. 8 ust. 3;
- 4) rejestrację tego pośrednika w rejestrze pośredników ubezpieczeniowych.

4. Równowartość w złotych wyrażonych w euro kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, oblicza się w złotych według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku.

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające – przedsiębiorca, inny niż instytucja kredytowa, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615), zwanej dalej „ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”, lub inny niż firma inwestycyjna, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, który za wynagrodzeniem prowadzi dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
  - a) podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;
  - b) przedsiębiorca dystrybuuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane przez przedsiębiorcę towary lub świadczone usługi,
  - c) dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest

- uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy;
- 2) agent ubezpieczeniowy – agent ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające;
  - 3) bliskie powiązania – bliskie powiązania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
  - 4) dystrybutor ubezpieczeń – zakład ubezpieczeń, pośrednik ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające;
  - 5) EIOPA – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych, ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2001, s. 48, z późn. zm.³⁾);
  - 6) oddział – każdą formę stałej obecności na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w tym oddział w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829);
  - 7) organ nadzoru – Komisję Nadzoru Finansowego;
  - 8) pośrednik ubezpieczeniowy – agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy (reasekuracyjny), który prowadzi dystrybucję ubezpieczeń lub dystrybucję reasekuracji za wynagrodzeniem; pośrednikiem ubezpieczeniowym nie jest agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające;
  - 9) przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej – inne niż Rzeczypospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego pośrednik ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych wykonuje działalność przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
  - 10) trwały nośnik – trwały nośnik w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. poz. 827, z 2015 r. poz. 1854 oraz z 2016 r. 615 i 1823);

---

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, s. 1.

- 11) właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej – organ nadzoru lub organ właściwy w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej prowadzący rejestr pośredników ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające;
- 12) wynagrodzenie – prowizja, honorarium, opłata lub inna płatność, w tym korzyść ekonomiczna jakiegokolwiek rodzaju lub inna korzyść lub zachęta finansowa lub niefinansowa, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;

Art. 5. 1. Dystrybucja ubezpieczeń polega na wykonywaniu wyłącznie przez zakład ubezpieczeń, pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające:

- 1) czynności faktycznych lub czynności prawnych związanych z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia, lub
- 2) udzielaniu informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia na podstawie kryteriów wybranych przez klienta za pośrednictwem Internetu oraz opracowanie rankingu produktów ubezpieczeniowych obejmującego porównanie cen i produktów, lub udzielanie zniżki od ceny umowy ubezpieczenia w przypadku, gdy klient jest w stanie pośrednio lub bezpośrednio zawrzeć umowę ubezpieczenia za pośrednictwem Internetu.

2. Dystrybucja reasekuracji polega na wykonywaniu wyłącznie przez zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub brokera ubezpieczeniowego posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji (broker reasekuracyjny) czynności faktycznych lub czynności prawnych związanych z zawieraniem lub wykonywaniem umów reasekuracji.

3. Za dystrybucję ubezpieczeń lub za dystrybucję reasekuracji nie uznaje się:

- 1) okazjonalnego dostarczania klientowi informacji jeżeli podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji, w przypadku gdy:
  - a) przedsiębiorca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu lub wykonywaniu umowy ubezpieczenia lub
  - b) celem tej działalności nie jest pomoc w zawarciu lub wykonywaniu umowy reasekuracji;

- 2) obsługi roszczeń zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, wyceny szkód i ekspertyz związanych z tymi szkodami dokonywanych przez inne podmioty;
- 3) przekazywania pośrednikom ubezpieczeniowym, zakładom ubezpieczeń lub zakładom reasekuracji danych i informacji na temat potencjalnych klientów, jeżeli przedsiębiorca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia lub umowy reasekuracji;
- 4) przekazywania potencjalnym klientom informacji na temat umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji, pośrednika ubezpieczeniowego, zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, jeżeli przedsiębiorca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia lub umowy reasekuracji.

Art. 6. 1. Agent ubezpieczeniowy, członek zarządu zakładu ubezpieczeń, prokurent zakładu ubezpieczeń oraz osoba będąca pracownikiem zakładu ubezpieczeń wykonują czynności w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, zwane dalej "czynnościami agencyjnymi", polegające na pozyskiwaniu klientów, wykonywaniu czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia, zawieraniu umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w administrowaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia, także w sprawach o odszkodowanie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych (działalność agencyjna).

2. Broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, zwane dalej "czynnościami brokerskimi", polegające na zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia, wykonywaniu czynności przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia, także w sprawach o odszkodowanie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich (działalność brokerska).

Art. 7. 1. Dystrybutor ubezpieczeń wykonując dystrybucję ubezpieczeń postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem swoich klientów.

2. Sposób wynagradzania dystrybutora ubezpieczeń oraz osoby, przy pomocy której dystrybutor ubezpieczeń wykonuje czynności agencyjne lub czynności brokerskie, nie może odbywać się w sposób sprzeczny z obowiązkiem działania z najlepiej pojętym interesem swoich klientów, w szczególności wynagrodzenie oparte na wynikach sprzedaży nie może być zachętą do proponowania klientowi określonej umowy ubezpieczenia.

3. Dystrybutor ubezpieczeń przekazuje informacje, w tym materiały marketingowe, poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej albo klientowi:

- 1) w sposób jasny, dokładny i zrozumiały;
- 2) w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym umowa ubezpieczenia jest zawierana, lub innym języku, na który wyrażą zgodę strony umowy.

4. Materiały marketingowe są wyraźnie oznaczone.

Art. 8. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia dystrybutor ubezpieczeń określa, na podstawie uzyskanych od klienta informacji, wymagania i potrzeby tego klienta oraz podaje mu w zrozumiałej formie obiektywne informacje o umowie ubezpieczenia w celu umożliwienia klientowi podjęcia świadomej decyzji, uwzględniając złożoność tej umowy oraz typ klienta, z zastrzeżeniem art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

2. Oferowana umowa ubezpieczenia powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej.

3. Informacje o umowie ubezpieczenia, o której mowa w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, są przekazywane na piśmie lub na innym trwałym nośniku w postaci ustandaryzowanego dokumentu zawierającego informacje o umowie, o której mowa w art. 26a ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

4. W przypadku umowy ubezpieczenia grupowego ubezpieczający przekazuje osobie zainteresowanej dokument, o którym mowa w art. 26a ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przed przystąpieniem tej osoby do umowy ubezpieczenia grupowego.

Art. 9. 1. Dystrybutor ubezpieczeń przekazuje informacje, o których mowa w art. 23 ust. 2, art. 24 ust. 1 pkt 4-8 oraz ust. 2 i 3 albo art. 25 albo art. 34 ust. 1 pkt 1-4 i 6-8 oraz ust. 2 i 3, zwane dalej "informacjami dotyczącymi dystrybutora ubezpieczeń", poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi pisemnie, nieodpłatnie oraz w sposób i języku, o których mowa w art. 7 ust. 3.

2. Informacje dotyczące dystrybutora ubezpieczeń mogą być również przekazane za pomocą trwałego nośnika lub za pośrednictwem strony internetowej, które są dostępne dla poszukującego ochrony ubezpieczeniowej albo klienta.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, dystrybutor ubezpieczeń, na żądanie poszukującego ochrony ubezpieczeniowej albo klienta, przekazuje mu nieodpłatnie kopię papierową informacji dotyczących dystrybutora ubezpieczeń.

4. Informacje dotyczące dystrybutora ubezpieczeń mogą być przekazane przy pomocy trwałego nośnika:

- 1) na żądanie poszukującego ochrony ubezpieczeniowej albo klienta, pod warunkiem że dystrybutor ubezpieczeń zapewnił mu wybór między informacjami w formie papierowej a informacjami na trwałym nośniku oraz
- 2) poszukujący ochrony ubezpieczeniowej albo klient posiada regularny dostęp do Internetu.

5. Informacje dotyczące dystrybutora ubezpieczeń mogą być przekazane za pośrednictwem strony internetowej, jeżeli są skierowane bezpośrednio do poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta lub jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- 1) poszukujący ochrony ubezpieczeniowej lub klient wyraził zgodę na przekazanie tych informacji za pośrednictwem strony internetowej;
- 2) poszukujący ochrony ubezpieczeniowej lub klient posiada regularny dostęp do Internetu;
- 3) poszukujący ochrony ubezpieczeniowej lub klient został powiadomiony drogą elektroniczną o adresie strony internetowej oraz miejscu na tej stronie, gdzie zostały udostępnione te informacje;
- 4) dystrybutor zapewni dostępność tych informacji na stronie internetowej w okresie, w którym poszukujący ochrony ubezpieczeniowej albo klient może, w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi.

6. Za dowód posiadania przez poszukującego ochrony ubezpieczeniowej albo klienta regularnego dostępu do Internetu uznaje się podanie przez niego, na potrzeby danej transakcji, adresu poczty elektronicznej.

7. Do informacji dotyczących dystrybutora ubezpieczeń stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, przy czym informacje te powinny być niezwłocznie przekazane poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi zgodnie z ust. 1 lub 2.

Art. 10. Obowiązek dostarczenia poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej albo klientowi przez dystrybutora ubezpieczeń informacji dotyczących dystrybutora ubezpieczeń nie ma zastosowania w przypadku umowy ubezpieczenia dotyczącej dużych ryzyk w

rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, oraz w przypadku dystrybucji reasekuracji.

Art. 11. 1. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia oferowana jest w pakiecie wraz z towarem lub usługą uzupełniającą, które nie są ubezpieczeniem, pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta, czy istnieje możliwość odrębnego zakupu poszczególnych składników, a jeżeli tak, przekazuje odpowiedni opis poszczególnych elementów pakietu, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdego składnika.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ryzyko lub zakres ubezpieczenia oferowanego w pakiecie różnią się od ryzyka lub zakresu związanych z poszczególnymi składnikami oddzielnie, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych składników pakietu i wskazuje, w jaki sposób ich wzajemne związki wpływają na ryzyko lub zakres ubezpieczenia.

3. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia oferowana jest w pakiecie jako uzupełnienie towaru lub usługi, które nie są ubezpieczeniem, pośrednik ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające oferuje klientowi możliwość odrębnego zakupu tego towaru lub usługi.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku gdy umowa ubezpieczenia jest uzupełnieniem:

- 1) usługi inwestycyjnej lub działalności inwestycyjnej, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 dyrektywy 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, s. 349, z późn. zm.⁴⁾)
- 2) umowy kredytu, o której mowa w art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.⁵⁾);
- 3) rachunku płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1572).

5. Do umów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1 i 3, stosuje się odpowiednio art. 8 ust. 2.

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, s. 1 oraz w Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, s. 8.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1311, 1348, 1357, 1513, 1634, 1830, 1844, 1854, 1864 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 615, 904, 996, 1177 i 1579.

Art. 12. Pośrednik ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające posiada skuteczny system przekazywania informacji umożliwiający otrzymywanie od zakładu ubezpieczeń informacji, o których mowa w art. 77a ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także posiada wiedzę o produkcie ubezpieczeniowym oraz określonym rynku docelowym danego produktu.

Art. 13. 1. Osoba wykonująca czynności agencyjne oraz osoba wykonująca czynności brokerskie jest obowiązana doskonalić umiejętności zawodowe przez odbywanie co najmniej 15 godzin szkolenia zawodowego rocznie.

2. Zakres szkolenia zawodowego uwzględnia charakter oferowanych umów ubezpieczenia, rodzaj dystrybutora oraz zakres wykonywanych czynności.

3. Zakład ubezpieczeń i pośrednik ubezpieczeniowy zapewniają odpowiedni poziom szkolenia zawodowego prowadzonego przez osoby posiadające kwalifikacje odpowiednie do zakresu tematycznego szkolenia.

4. Szkolenie zawodowe może być prowadzone w formie zapewniającej efektywne przekazanie treści, w szczególności w formie wykładów, seminarium i e-learningu.

5. W przypadku szkoleń prowadzonych w formie e-learningu wymagane jest zaliczenie testu obejmującego zakres tematyczny szkolenia.

6. Po odbyciu szkolenia podmiot przeprowadzający szkolenie wydaje dokument poświadczający odbycie szkolenia zawierający co najmniej datę i miejsce wydania, imię, nazwisko i datę urodzenia uczestnika, zakres tematyczny szkolenia, wymiar godzinowy szkolenia oraz dane podmiotu organizującego szkolenie.

7. Przepisów ust. 1-6 nie stosuje się do osoby wykonującej czynności agencyjne u agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

Art. 14. Minimalne wymagania dotyczące wiedzy i kompetencji zawodowych w zakresie szkolenia zawodowego, o którym mowa w art. 13, określa załącznik do ustawy.

Art. 15. Pośrednictwo ubezpieczeniowe jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 16. Sumy pieniężne przekazane z tytułu umowy ubezpieczenia przez:

- 1) ubezpieczającego pośrednikowi ubezpieczeniowemu lub agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające uznaje się za wpłacone zakładowi ubezpieczeń;
- 2) zakład ubezpieczeń pośrednikowi ubezpieczeniowemu lub agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające nie uznaje się za przekazane ubezpieczającemu,

uposażonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, do czasu ich faktycznego otrzymania przez te podmioty.

Art. 17. Dystrybucję ubezpieczeń w zakresie grupy 3 działu I ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej może wykonywać wyłącznie pośrednik ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń.

Art. 18. 1. Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń prowadzący dystrybucję ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, posiadają rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów, w szczególności zapewniające realizację zasad, o których mowa w art. 23 ust. 5 i 6 oraz art. 24 ust. 3 i 4 tej ustawy.

2. Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń zapewniają proporcjonalność rozwiązań organizacyjnych, o którym mowa w ust. 1, do prowadzonej działalności, oferowanych umów ubezpieczenia oraz rodzaju dystrybutora.

3. Pośrednik ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń identyfikują konflikt interesów między nimi, w tym między członkami zarządu, prokurentem i pracownikiem albo inną powiązaną z nimi osobą, a ich klientami, lub też między klientami powstające w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

4. Jeżeli rozwiązania organizacyjne, o którym mowa w ust. 1, nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawniają klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów.

5. Pośrednik ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń przekazuje informacje, o których mowa w ust. 4, na trwałym nośniku.

6. Informacje, o których mowa w ust. 4, obejmują odpowiednie dane i informacje uwzględniające charakter klienta oraz umożliwiające klientowi podjęcie świadomej decyzji co do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń, w odniesieniu do której zaistniał konflikt interesów.

Rozdział 2

Agent ubezpieczeniowy oraz osoby wykonujące czynności agencyjne w zakładzie ubezpieczeń

Art. 19. 1. Agentem ubezpieczeniowym jest przedsiębiorca wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych.

2. Agentem ubezpieczeniowym nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 233, z późn. zm.⁶⁾), w czasie trwania orzeczonego zakazu.

Art. 20. Działalność agencyjna powinna być wykonywana z zachowaniem staranności określonej w art. 355 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380, 585 i 1579) oraz dobrych obyczajów.

Art. 21. 1. Czynności agencyjne mogą być wykonywane wyłącznie przez osobę fizyczną, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:
  - a) przeciwko życiu i zdrowiu,
  - b) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
  - c) przeciwko ochronie informacji,
  - d) przeciwko wiarygodności dokumentów,
  - e) przeciwko mieniu,
  - f) przeciwko obrotowi gospodarczemu,
  - g) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
  - h) skarbowe;
- 3) daje rękojmię należytego wykonywania czynności agencyjnych;
- 4) posiada co najmniej średnie wykształcenie;
- 5) zdała egzamin przeprowadzony przez zakład ubezpieczeń.

2. Warunki, o których mowa w ust. 1, powinni spełniać również:

- 1) agenci ubezpieczeniowi będący osobami fizycznymi;

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1166, 1259 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615, 996 i 1579.

- 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej:
  - a) wspólnicy tych spółek, o ile są osobami fizycznymi,
  - b) w przypadku gdy wspólnikami tych spółek są osoby prawne - co najmniej członkowie zarządu odpowiedzialni za dystrybucję ubezpieczeń;
- 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi - co najmniej członkowie zarządu odpowiedzialni za dystrybucję ubezpieczeń.

3. Do osób mających wykonywać czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub u innych podmiotów jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem oraz do osób, o których mowa w ust. 2, stosuje się szczególne zasady w zakresie spełniania przez te osoby warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5. Zastosowanie szczególnych zasad może polegać na ograniczeniu zakresu obowiązujących tematów egzaminu.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres obowiązujących tematów egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, i tryb jego przeprowadzania,
  - 2) rodzaje innych niż agenci oferujący ubezpieczenia uzupełniające, banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe podmiotów, w których do osób mających wykonywać czynności agencyjne stosuje się szczególne zasady, o których mowa w ust. 3,
  - 3) szczególne zasady, o których mowa w ust. 3
- z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób wykonujących czynności agencyjne.

Art. 22. 1. Za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego agent ubezpieczeniowy działa, z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisu art. 429 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie stosuje się.

2. Agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, odpowiada za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności wyrządzone klientowi, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia.

3. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności agencyjnych agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.

4. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 3, obejmuje szkody wyrządzone przez agenta ubezpieczeniowego w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

5. Agent ubezpieczeniowy, który nie spełnił obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, zgodnie z ogólnymi warunkami tego ubezpieczenia, jest obowiązany wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa w wysokości stanowiącej równowartość 1.000 euro obliczoną w złotych według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

6. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, jest uprawniony organ nadzoru.

7. Jeżeli agent ubezpieczeniowy nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, organ nadzoru wzywa agenta ubezpieczeniowego, aby w terminie 30 dni:

- 1) przedstawił dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, w dacie określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 10 albo
- 2) w razie braku dokumentów, o których mowa w pkt 1, uiścił opłatę, o której mowa w ust. 5, oraz okazał dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia.

8. Opłata, o której mowa w ust. 5, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

9. W przypadku agenta ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 44 ust. 1, przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli agent ubezpieczeniowy posiada ustanowione w państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 10.

10. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust.

3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

Art. 23. 1. Zakład ubezpieczeń udziela agentowi ubezpieczeniowemu upoważnionemu do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, pełnomocnictwa do dokonywania czynności agencyjnych w imieniu tego zakładu.

2. Pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) zakres działalności agenta ubezpieczeniowego, ze wskazaniem działu i grup ubezpieczeń;
- 2) wysokość maksymalnej sumy ubezpieczenia, na jaką agent ubezpieczeniowy może zawrzeć jedną umowę ubezpieczenia;
- 3) obszar działalności agenta ubezpieczeniowego.

3. Pełnomocnictwo udzielone przez zakład ubezpieczeń nie może zawierać upoważnienia do udzielania dalszych pełnomocnictw.

4. Jeżeli agent ubezpieczeniowy lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające zawrze z osobą fizyczną spełniającą wymogi określone w art. 21 ust. 1 umowę dotyczącą wykonywania czynności agencyjnych, umowa ta nie jest uważana za umowę agencyjną.

Art. 24. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia agent ubezpieczeniowy jest obowiązany:

- 1) okazywać klientowi przy pierwszej czynności należącej do zakresu działalności agencyjnej oraz na każde żądanie dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1;
- 2) zwrócić zakładowi ubezpieczeń dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1, oraz wszystkie wydane mu druki, materiały i inne dokumenty oraz rozliczyć się z zainkasowanych składek, jeżeli jego pełnomocnictwo wygasło lub zostało cofnięte;
- 3) zachować w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych, dotyczące zakładu ubezpieczeń, drugiej strony umowy ubezpieczenia oraz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej; obowiązek ten ciąży na agencie ubezpieczeniowym również po rozwiązaniu umowy agencyjnej;

- 4) powiadomić klienta, czy działa na rzecz jednego czy wielu zakładów ubezpieczeń oraz poinformować go o firmach zakładów ubezpieczeń, na rzecz których wykonuje działalność agencyjną;
- 5) poinformować klienta o firmie (nazwie), pod którą wykonuje działalność agencyjną, adresie siedziby oraz fakcie bycia agentem ubezpieczeniowym;
- 6) poinformować klienta o wpisie do rejestru pośredników ubezpieczeniowych i sposobie sprawdzenia wpisu do rejestru;
- 7) poinformować klienta o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z oferowaną umową ubezpieczenia, w szczególności czy otrzymuje:
  - a) prowizję uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej,
  - b) inny rodzaj wynagrodzenia, w tym jakąkolwiek korzyść ekonomiczną,
  - c) wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w pkt a i b;
- 8) poinformować klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

2. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia agent ubezpieczeniowy jest obowiązany poinformować klienta również o posiadanych akcjach albo udziałach zakładu ubezpieczeń uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników oraz, w przypadku agenta ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, o akcjach lub udziałach agenta ubezpieczeniowego posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników. Przepisu nie stosuje się do agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

3. Osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne jest obowiązana okazywać dokument upoważniający do działania w imieniu agenta ubezpieczeniowego.

Art. 25. Członek zarządu zakładu ubezpieczeń, prokurent zakładu ubezpieczeń oraz osoba będącą pracownikiem zakładu ubezpieczeń wykonująca czynności agencyjne informuje, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta o:

- 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby;
- 2) charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z oferowaną umową ubezpieczenia;
- 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz możliwości pozasądowego rozwiązywania sporów.

Art. 26. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności agencyjnej lub czynności agencyjnych mogą być używane w nazwie lub reklamie oraz do oznaczenia działalności wyłącznie przez podmiot wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych lub podmiot wykonujący działalność agencyjną lub czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 44 ust. 1.

Art. 27. Agent ubezpieczeniowy, członek zarządu zakładu ubezpieczeń, prokurent zakładu ubezpieczeń oraz osoba będąca pracownikiem zakładu ubezpieczeń nie może wykonywać działalności brokerskiej oraz czynności brokerskich.

Art. 28. Nadzór nad działalnością agenta ubezpieczeniowego sprawuje zakład ubezpieczeń, na rzecz którego działa agent ubezpieczeniowy.

Rozdział 3

Broker ubezpieczeniowy

Art. 29. Brokerem ubezpieczeniowym jest osoba fizyczna albo prawna posiadająca, wydane przez organ nadzoru, zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i wpisana do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.

Art. 30. 1. Broker ubezpieczeniowy z tytułu wykonywania działalności brokerskiej podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej obejmującemu szkody wyrządzone osobie poszukującej ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia, w tym także szkody wyrządzone przez osoby fizyczne, przez które broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, oraz podmioty, o których mowa w art. 33.

2. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1, obejmuje szkody wyrządzone przez brokera ubezpieczeniowego w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

3. W przypadku brokera ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 44 ust. 2, przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli broker ubezpieczeniowy posiada ustanowione w państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

Art. 31. 1. Broker ubezpieczeniowy może wykonywać czynności brokerskie wyłącznie przez osoby fizyczne, które spełniają wymogi określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a-e.

2. Broker ubezpieczeniowy składa, wraz z niezbędnymi dokumentami, wniosek o wpisanie do rejestru brokerów ubezpieczeniowych osób fizycznych, o których mowa w ust. 1.

Art. 32. 1. Broker ubezpieczeniowy nie może:

- 1) wykonywać działalności agencyjnej ani wykonywać czynności agencyjnych;
- 2) pozostawać w żadnym stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń;
- 3) być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń;
- 4) posiadać akcje zakładu ubezpieczeń, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:

- 1) umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker ubezpieczeniowy jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym, ani umowy zawartej przez brokera ubezpieczeniowego z zakładem ubezpieczeń, dotyczących sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich;
- 2) zlecenia brokerom reasekuracyjnym zawierania umów reasekuracji, w zakresie cedowania ryzyka z umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych;
- 3) zlecenia brokerom reasekuracyjnym zawierania umów retrocesji, w zakresie cedowania ryzyka z umów reasekuracji.

3. W przypadku nabycia lub posiadania akcji, o których mowa w ust. 1 pkt 4, broker ubezpieczeniowy jest obowiązany powiadomić o tym organ nadzoru.

4. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do członków organów osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską oraz osób wykonujących czynności brokerskie u brokera ubezpieczeniowego na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy o podobnym charakterze.

5. Przepis ust. 1 pkt 1 ma zastosowanie do pracowników brokera ubezpieczeniowego.

Art. 33. Broker ubezpieczeniowy może zlecić wykonywanie czynności, o których mowa w art. 6 ust. 2, wymagających specjalistycznej wiedzy innym podmiotom, z wyłączeniem prawa składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu klientów.

Art. 34. 1. Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany:

- 1) poinformować poszukującego ochrony ubezpieczeniowej o firmie, pod którą wykonuje działalność brokerską, adresie jego siedziby oraz fakcie bycia brokerem ubezpieczeniowym;
- 2) poinformować poszukującego ochrony ubezpieczeniowej o rejestrze pośredników ubezpieczeniowych, do którego jest wpisany, i sposobie sprawdzenia wpisu do rejestru;
- 3) w przypadku brokera ubezpieczeniowego wpisanego do rejestru prowadzonego przez organ nadzoru, okazywać zakładowi ubezpieczeń i poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej, przy pierwszej czynności i na każde żądanie, zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej;
- 4) przed zawarciem umowy ubezpieczenia udzielić na piśmie porady, w oparciu o rzetelną analizę ofert w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy ubezpieczenia oraz pisemnie wyjaśnić podstawy, na których opiera się rekomendacja;
- 5) zachować w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności brokerskich; obowiązek ten ciąży na brokerze ubezpieczeniowym również po rozwiązaniu stosunku umownego ze zleceniodawcą;
- 6) poinformować poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, przy pierwszej czynności, o posiadanych akcjach albo udziałach zakładu ubezpieczeń uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników oraz, w przypadku brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, o akcjach albo udziałach brokera ubezpieczeniowego posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników;
- 7) poinformować poszukującego ochrony ubezpieczeniowej o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z oferowaną umową ubezpieczenia, w szczególności czy otrzymuje:
  - a) honorarium płacone bezpośrednio przez klienta,
  - b) prowizję uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej,
  - c) inny rodzaj wynagrodzenia, w tym jakąkolwiek korzyść ekonomiczną,

- d) wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w pkt a-c;
- 8) poinformować klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów;
- 9) wykonywać działalność z poszanowaniem interesów stron umowy ubezpieczenia.

2. Osoby fizyczne wykonujące czynności brokerskie są obowiązane okazywać dokument upoważniający do działania w imieniu brokera ubezpieczeniowego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a, broker ubezpieczeniowy informuje klienta o wysokości honorarium, a w przypadku gdy jest to niemożliwe o metodzie jego wyliczenia.

Art. 35. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji mogą być używane w nazwie lub reklamie oraz do oznaczania działalności wyłącznie przez podmiot posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo podmiot wykonujący działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z 44 ust. 2.

Art. 36. 1. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, zwane dalej "zezwoleniem", wydaje organ nadzoru w drodze decyzji.

2. Organ nadzoru odmawia wydania zezwolenia w drodze decyzji.

3. Ten sam podmiot może posiadać zezwolenie zarówno na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, jak i na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji.

4. Zezwolenie wydaje się na wniosek:

- 1) osoby fizycznej, która:
  - a) ma pełną zdolność do czynności prawnych,
  - b) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:
    - przeciwko życiu i zdrowiu,
    - przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
    - przeciwko ochronie informacji,
    - przeciwko wiarygodności dokumentów,
    - przeciwko mieniu,

- przeciwko obrotowi gospodarczemu,
  - przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
  - skarbowe,
- c) daje rękojmię należytego wykonywania działalności brokerskiej,
  - d) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
  - e) zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności albo uzyskała zwolnienie z egzaminu,
  - f) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe w zakresie ubezpieczeń zdobyte w okresie 8 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej,
  - g) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej;
- 2) osoby prawnej:
- a) której wszyscy członkowie zarządu spełniają warunki, o których mowa w pkt 1 lit. a-d, przy czym co najmniej członkowie zarządu odpowiedzialni za dystrybucję ubezpieczeń lub dystrybucję reasekuracji spełniają warunki określone w pkt 1 lit. e i f albo w ust. 8 lub 9,
  - b) spełnia warunek określony w pkt 1 lit. g.

5. Brokerem ubezpieczeniowym nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe, w czasie trwania orzeczonego zakazu.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) określenie zakresu działalności brokerskiej, na którą ma być udzielone zezwolenie;
- 4) w przypadku osoby prawnej - także wskazanie imion i nazwisk członków zarządu.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do uzyskania zezwolenia.

8. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie

działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przez które broker ubezpieczeniowy będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, jeżeli osoby takie:

- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
- 2) posiadają pozytywną opinię brokera ubezpieczeniowego, pod kierunkiem którego wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.

9. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przez które broker reasekuracyjny będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, jeżeli osoby takie:

- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie reasekuracji w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
- 2) posiadają pozytywną opinię brokera reasekuracyjnego, pod kierunkiem którego wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.

10. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek jednostek organizacyjnych uczelni uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych, stwierdza uznanie studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, jeżeli zakresem kształcenia obejmują one zakres tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminu dla brokerów reasekuracyjnych.

11. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek osoby fizycznej, zwalnia ją z egzaminu, jeżeli osoba ta ukończyła uznane przez Komisję studia wyższe, o których mowa w ust. 10, oraz zdała egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej, a od ukończenia studiów nie upłynęło więcej niż 3 lata.

12. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku, o którym mowa w ust. 4,

z uwzględnieniem w szczególności konieczności przedstawienia pełnej informacji o podmiotach ubiegających się o wydanie zezwolenia.

Art. 37. Zezwolenie określa:

- 1) imię lub imiona i nazwisko oraz adres zamieszkania osoby fizycznej oraz firmę, pod którą osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, w przypadku osoby prawnej - firmę przedsiębiorcy, siedzibę i adres;
- 2) zakres działalności.

Art. 38. 1. W przypadku utraty dokumentu zezwolenia, broker ubezpieczeniowy może wystąpić do organu nadzoru z pisemnym wnioskiem o wydanie jego duplikatu.

2. Organ nadzoru wystawia duplikat na podstawie posiadanych dokumentów.

3. Duplikat wystawia się na druku odpowiadającym dokumentowi zezwolenia. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz "DUPLIKAT". Pod tekstem należy dodać wyrazy "oryginał podpisali" i wymienić nazwiska osób, które podpisały oryginał zezwolenia, albo stwierdzić nieczytelność podpisów oraz zamieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć okrągłą pieczęcią urzędową. Duplikat podpisuje osoba upoważniona przez organ nadzoru.

4. Informację o wydaniu duplikatu zezwolenia umieszcza się w teczce akt.

Art. 39. Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany informować organ nadzoru o wszystkich zmianach stanu faktycznego i prawnego dotyczących jego i wykonywanej przez niego działalności w zakresie art. 36, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zmiany.

Art. 40. Przepisy art. 36 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio do członków zarządu osoby prawnej wykonującej działalność brokerską.

Art. 41. 1. Organ nadzoru cofa zezwolenie, w drodze decyzji:

- 1) jeżeli broker ubezpieczeniowy przestał spełniać wymogi niezbędne do wykonywania swojej działalności, określone ustawą;
- 2) na wniosek brokera.

2. Organ nadzoru może cofnąć zezwolenie, jeżeli broker ubezpieczeniowy wykonuje działalność z naruszeniem przepisów prawa lub w rażący sposób narusza interesy zleceniodawcy.

3. W przypadku cofnięcia zezwolenia, z przyczyn określonych w ust. 2, o ponowne wydanie zezwolenia można ubiegać się po upływie 3 lat od dnia cofnięcia zezwolenia; w tym okresie nie można być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do członków organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej wykonującej działalność brokerską.

5. Członkowie organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej wykonującej działalność brokerską, której zostało cofnięte zezwolenie na podstawie ust. 2, nie mogą być przez okres 3 lat członkami organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej ubiegającej się o wydanie zezwolenia.

6. Zezwolenie wygasa z chwilą śmierci brokera ubezpieczeniowego lub z chwilą wykreślenia go z rejestru przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej.

Art. 42. 1. Tworzy się Komisję Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwaną dalej "Komisją", w składzie:

- 1) przewodniczący;
- 2) zastępca przewodniczącego;
- 3) sekretarz;
- 4) dwóch członków.

2. Osoby wchodzące w skład Komisji powinny posiadać wyższe wykształcenie oraz wyróżniać się wysokim poziomem wiedzy z dziedziny ubezpieczeń osobowych i majątkowych.

3. Osoby wchodzące w skład Komisji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek organu nadzoru.

4. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w egzaminie, opracowanie pytań testowych, przygotowanie testów egzaminacyjnych oraz udział w posiedzeniu Komisji.

5. W pracach Komisji może brać udział dwóch obserwatorów wyłonionych wspólnie przez ogólnopolskie organizacje brokerów.

6. Osoba przystępująca do egzaminu ponosi opłatę egzaminacyjną.

7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) regulamin działania Komisji;
- 2) wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu, w tym terminy przyjmowania zgłoszeń;
- 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;
- 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych zgodnie z art. 36 ust. 10;
- 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;
- 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, uwzględni:

- 1) konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzianu wiedzy kandydatów i sprawnego przeprowadzenia egzaminu oraz działania Komisji w sposób sprawny i skuteczny;
- 2) aby wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, nie była wyższa niż:
  - a) 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), zwanego dalej "przeciętnym wynagrodzeniem", za udział w egzaminie,
  - b) 10% przeciętnego wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przygotowanie testów egzaminacyjnych,
  - c) 2% przeciętnego wynagrodzenia za opracowanie pytania testowego;
- 3) aby wysokość opłaty egzaminacyjnej nie była wyższa niż 20% przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) konieczność przeprowadzania egzaminu nie rzadziej niż dwa razy w roku;
- 5) możliwość weryfikacji przez Komisję uznania studiów wyższych, o którym mowa w art. 36 ust. 10.

Rozdział 4

Prawo przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług w zakresie wykonywania działalności agencji i działalności brokerskiej

Art. 43. 1. Agent ubezpieczeniowy, wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych, może wykonywać działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

2. Broker ubezpieczeniowy, posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej wydane przez organ nadzoru, może wykonywać działalność brokerską na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

3. Działalność pośrednika ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, podlega nadzorowi organu nadzoru, z wyjątkiem działalności wykonywanej na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział w zakresie art. 7-9, art. 11 i art. 12 oraz wymogów dotyczących umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym.

Art. 44. 1. Agent ubezpieczeniowy, mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, może wykonywać działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników ubezpieczeniowych w tym państwie.

2. Broker ubezpieczeniowy, mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, może wykonywać działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników ubezpieczeniowych w tym państwie.

3. Wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział działalność pośrednika ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, podlega nadzorowi organu nadzoru w zakresie art. 7-9, art. 11 i art. 12 oraz wymogów dotyczących ubezpieczeń na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Art. 45. 1. Agent ubezpieczeniowy mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, może wykonywać działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu:

- 1) przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania agenta ubezpieczeniowego odpowiednich danych i informacji zawierających:
  - a) firmę (nazwę), adres oraz w stosownych przypadkach numer z właściwego rejestru, do którego podlega wpisowi na podstawie przepisów państwa członkowskiego UE,
  - b) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być utworzony oddział,
  - c) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- d) rodzaj agenta oraz firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy ma wykonywać działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - e) w stosownych przypadkach informację o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność agencyjną,
  - f) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami agenta ubezpieczeniowego w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji,
  - g) ustanowione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 10, jeżeli agent ubezpieczeniowy nie był zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 3;
- 2) od organu nadzoru informacji o zasadach służących ochronie dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Organ nadzoru przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania agenta ubezpieczeniowego, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaże informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania agenta ubezpieczeniowego, w terminie określonym w ust. 3, agent ubezpieczeniowy, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

5. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania agenta ubezpieczeniowego, informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem.

Art. 46. 1. Broker ubezpieczeniowy, mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, może wykonywać działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu:

- 1) przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania brokera ubezpieczeniowego odpowiednich danych i informacji zawierających:
  - a) firmę (nazwę), adres oraz w stosownych przypadkach numer z właściwego rejestru, do którego podlega wpisowi na podstawie przepisów państwa członkowskiego UE,
  - b) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być utworzony oddział,
  - c) rodzaj pośrednika,
  - d) zakres zezwolenia,
  - e) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - f) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami brokera ubezpieczeniowego w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji;
- 2) od organu nadzoru informacji o zasadach służących ochronie dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Organ nadzoru przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania brokera ubezpieczeniowego, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaże informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania brokera ubezpieczeniowego, w terminie określonym w ust. 3, broker ubezpieczeniowy, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

5. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce

zamieszkania brokera ubezpieczeniowego, informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem.

Art. 47. 1. Agent ubezpieczeniowy, który zamierza podjąć działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział ma obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, agent ubezpieczeniowy wskazuje:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 2) adres oddziału agenta ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 3) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy ma wykonywać działalność agencyjną w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 4) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami agenta ubezpieczeniowego w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji;
- 5) ustanowione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 10, jeżeli agent ubezpieczeniowy nie był zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 3.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą (nazwą) i adresem agenta ubezpieczeniowego oraz określeniem rodzaju agenta ubezpieczeniowego, a także informuje o tym agenta ubezpieczeniowego, którego to dotyczy.

4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2, jeżeli:

- 1) sytuacja finansowa agenta ubezpieczeniowego nie pozwala na utworzenie oddziału;

2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności agencyjnej.

5. Agent ubezpieczeniowy może ustanowić oddział:

- 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzyma od organu nadzoru informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że może on rozpocząć działalność w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad, albo
- 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w pkt 1 - po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez agenta ubezpieczeniowego od organu nadzoru informacji o przekazaniu do właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zamierza on wykonywać działalność przez oddział, informacji zgodnie z ust. 3.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2, agent ubezpieczeniowy informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia ich otrzymania.

Art. 48. 1. Broker ubezpieczeniowy, który zamierza podjąć działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział, ma obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, broker ubezpieczeniowy wskazuje:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 2) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 3) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami brokera ubezpieczeniowego w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacje, o

których mowa w ust. 2, wraz firmą (nazwą) i adresem brokera ubezpieczeniowego, określeniem rodzaju pośrednika oraz zakresem zezwolenia, a także informuje o tym brokera ubezpieczeniowego, którego to dotyczy.

4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2, jeżeli:

- 1) sytuacja finansowa brokera ubezpieczeniowego nie pozwala na utworzenie oddziału;
- 2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności;

5. Broker ubezpieczeniowy może ustanowić oddział:

- 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzyma od organu nadzoru informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że może on rozpocząć działalność w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad, albo
- 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w pkt 1 - po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez brokera ubezpieczeniowego od organu nadzoru informacji o przekazaniu do właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zamierza on wykonywać działalność przez oddział, informacji zgodnie z ust. 3.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2, broker ubezpieczeniowy informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia ich otrzymania.

Art. 49. 1. Agent ubezpieczeniowy mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, może wykonywać działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, po otrzymaniu przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się

siedziba lub miejsce zamieszkania agenta ubezpieczeniowego, odpowiednich danych i informacji zawierających:

- 1) firmę (nazwę), adres oraz w stosownych przypadkach numer z właściwego rejestru, do którego podlega wpisowi na podstawie przepisów państwa członkowskiego UE;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być prowadzona działalność agencyjna;
- 3) rodzaj agenta oraz firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy ma wykonywać działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) w stosownych przypadkach informacje o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność agencyjną;
- 5) ustanowione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 10, jeżeli agent ubezpieczeniowy nie był zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 3.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

3. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 1, właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania agenta ubezpieczeniowego, informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem.

Art. 50. 1. Broker ubezpieczeniowy mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczypospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, może wykonywać działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, po otrzymaniu przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania brokera ubezpieczeniowego, odpowiednich danych i informacji zawierających:

- 1) firmę (nazwę), adres oraz w stosownych przypadkach numer z właściwego rejestru, do którego podlega wpisowi na podstawie przepisów państwa członkowskiego UE;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być prowadzona działalność;

- 3) rodzaj pośrednika;
- 4) w stosownych przypadkach informacje o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność brokerską,

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

3. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 1, właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania brokera ubezpieczeniowego, informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem.

Art. 51. 1. Agent ubezpieczeniowy, który zamierza podjąć działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, ma obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, agent ubezpieczeniowy wskazuje:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być wykonywana działalność agencyjna;
- 2) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy ma wykonywać działalność agencyjną w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 3) ustanowione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 10, jeżeli agent ubezpieczeniowy nie był zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 3.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy zamierza wykonywać działalność, informacje, o których mowa w ust. 2. wraz z firmą i adresem agenta ubezpieczeniowego oraz określeniem rodzaju agenta.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje agenta ubezpieczeniowego o przekazaniu informacji, o której mowa w ust. 3, oraz o możliwości rozpoczęcia wykonywania działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

5. We właściwych przypadkach wraz z informacją, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru informuje agenta ubezpieczeniowego o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w

przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszone na stronie internetowej EIOPA, a także informuje o możliwości rozpoczęcia działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2, agent ubezpieczeniowy informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia ich otrzymania.

Art. 52. 1. Broker ubezpieczeniowy, który zamierza podjąć działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, ma obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, broker ubezpieczeniowy wskazuje państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być wykonywana działalność;

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy zamierza wykonywać działalność, informację, o której mowa w ust. 2, wraz firmą (nazwą) i adresem brokera ubezpieczeniowego, określeniem rodzaju pośrednika oraz zakresem zezwolenia.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje brokera ubezpieczeniowego o przekazaniu informacji, o których mowa w ust. 3, oraz o możliwości rozpoczęcia wykonywania działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

5. Wraz z informacją, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru informuje brokera ubezpieczeniowego o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszone na stronie internetowej EIOPA, a także informuje o możliwości rozpoczęcia działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, broker ubezpieczeniowy informuje organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem.

Organ nadzoru informuje o tej zmianie przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia ich otrzymania.

Art. 53. Organ nadzoru informuje przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej o usunięciu z rejestru pośredników ubezpieczeniowych pośrednika ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego działalność na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia jego usunięcia.

Rozdział 5

Rejestr pośredników ubezpieczeniowych i pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające

Art. 54. 1. Pośrednik ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega wpisowi do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, zwanego dalej „rejestrem pośredników ubezpieczeniowych”.

2. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych składa się z:

- 1) rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- 2) rejestru brokerów ubezpieczeniowych.

3. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych jest jawny i dostępny dla osób trzecich.

4. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych jest prowadzony przez organ nadzoru w systemie rejestracji internetowej, z zastrzeżeniem art. 60.

5. Informacje z rejestru agentów ubezpieczeniowych udzielane są na wniosek i obejmować mogą:

- 1) informację, czy przedsiębiorca jest wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- 2) informację, czy osoba fizyczna jest wpisana do rejestru agentów jako osoba, przy pomocy której agent ubezpieczeniowy wykonuje czynności agencyjne;
- 3) informację o zakładach ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy, oraz o zakresach pełnomocnictw;
- 4) informację o rodzaju agenta wykonującego czynności agencyjne;
- 5) informację, czy agent ubezpieczeniowy, który działa na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w

art. 22 ust. 3, w tym także informację o numerze polisy, terminie obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwie zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;

- 6) informację, czy agent ubezpieczeniowy wykonuje działalność na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
- 7) informację, czy z przedsiębiorcą rozwiązano umowę agencyjną z powodu wykonywania przez agenta ubezpieczeniowego działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów ze wskazaniem zakładu ubezpieczeń, który rozwiązał umowę agencyjną, oraz informację, o której mowa w art. 59 ust. 4 – na wniosek zakładu ubezpieczeń lub przedsiębiorcy, którego informacja dotyczy, złożony zgodnie z ust. 7.

6. Informacje z rejestru brokerów ubezpieczeniowych są udzielane na wniosek i obejmują informacje, czy:

- 1) przedsiębiorca jest wpisany do rejestru brokerów ubezpieczeniowych;
- 2) osoba fizyczna jest wpisana do rejestru brokerów ubezpieczeniowych jako osoba, przy pomocy której broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie;
- 3) broker ubezpieczeniowy zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 30 ust. 1, w tym także informację o numerze polisy, terminie obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwie zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;
- 4) broker ubezpieczeniowy wykonuje działalność na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

7. Informacji określonych w ust. 5 pkt 7 udziela Polska Izba Ubezpieczeń.

8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, zasady współpracy organu nadzoru i Polskiej Izby Ubezpieczeń w zakresie dotyczącym udzielania informacji określonych w ust. 5 pkt 6, a także sposób udostępniania informacji z tego rejestru, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania rejestru.

Art. 55. Zakład ubezpieczeń składa, wraz z niezbędnymi dokumentami, wniosek o wpisanie do rejestru agentów ubezpieczeniowych podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną, niezwłocznie po zawarciu tej umowy, jednak nie później niż w terminie 14 dni.

Art. 56. 1. Organ nadzoru dokonuje wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych na podstawie wniosku złożonego przez zakład ubezpieczeń.

2. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne, nie spełniają wymogów określonych w art. 21 ust. 1 lub agent ubezpieczeniowy nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 21 ust. 2. Odmowa wpisu następuje w drodze decyzji.

3. Jeżeli wniosek zakładu ubezpieczeń dotyczy agenta ubezpieczeniowego wykonującego już działalność agencyjną na rzecz innego lub innych zakładów ubezpieczeń i wpisanego do rejestru agentów ubezpieczeniowych, organ nadzoru uzupełnia dane, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o wpis albo o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, mając w szczególności na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne w zakresie spełniania wymogów określonych w art. 21 ust. 1.

Art. 57. 1. Rejestr agentów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do osób fizycznych:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) dane osobowe, obejmujące:
  - a) imię lub imiona i nazwisko,
  - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - c) miejsce zamieszkania,
  - d) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
  - e) nazwę, pod którą wykonuje działalność gospodarczą,
  - f) siedzibę i adres;
- 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 23 ust. 2;
- 4) rodzaj agenta wykonującego czynności agencyjne;
- 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy wykonuje czynności agencyjne, zawierający dane określone w pkt 2 lit. a-c;

- 6) w przypadku agenta ubezpieczeniowego działającego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 22 ust. 3, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.

2. Rejestr agentów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
  - a) firmę (nazwę) agenta,
  - b) siedzibę i adres,
  - c) numer w rejestrze przedsiębiorców,
  - d) informację, czy agent ubezpieczeniowy jest bankiem, spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową albo innym podmiotem, do którego stosuje się szczególne zasady w zakresie spełniania przez osoby wykonujące czynności agencyjne warunku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 5.
- 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 23 ust. 2;
- 4) rodzaj agenta ubezpieczeniowego wykonującego czynności agencyjne;
- 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy wykonuje czynności agencyjne, zawierający dane określone w ust. 1 pkt 2 lit. a-c;
- 6) w przypadku agenta ubezpieczeniowego działającego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 22 ust. 3, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;
- 7) wykaz wspólników lub członków zarządu, zawierający dane określone w ust. 1 pkt 2 lit. a-c, oraz wskazanie członków zarządu odpowiedzialnych za dystrybucję ubezpieczeń;
- 8) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców posiadających co najmniej 10% udziału w kapitale zakładowym oraz wysokość tych udziałów;
- 9) tożsamość osób, które mają z nimi bliskie powiązania;

10) informację, że udziały, o których mowa w pkt 7, oraz bliskie powiązania, o których mowa w pkt 8, umożliwiają organowi nadzoru skuteczne sprawowanie nadzoru.

3. Rejestr agentów ubezpieczeniowych, w przypadku agentów ubezpieczeniowych wykonujących działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, zawiera dodatkowo:

- 1) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
- 2) adres oddziału agenta ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana, jeżeli oddział ma być ustanowiony;
- 3) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy ma wykonywać działalność agencyjną w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 4) informację o ustanowionym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej lub innej równoważnej gwarancji, o której mowa w art. 47 ust. 2 pkt 5 lub art. 51 ust. 2 pkt 3.

4. Tożsamość podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 7 i 8, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi - dane dotyczące podmiotu, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit a-c.

Art. 58. 1. Wszelkie zmiany danych, objętych wpisem do rejestru agentów ubezpieczeniowych, zakład ubezpieczeń zgłasza niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości przez zakład ubezpieczeń o ich zaistnieniu. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany zapewnić zgodność danych dotyczących agentów ubezpieczeniowych wpisanych na jego wniosek do rejestru agentów ubezpieczeniowych ze stanem faktycznym.

2. Organ nadzoru dokonuje wpisu zmian do rejestru agentów ubezpieczeniowych na podstawie wniosku złożonego przez zakład ubezpieczeń wraz z niezbędnymi dokumentami.

3. Organ nadzoru może odmówić dokonania wpisu zmian do rejestru agentów ubezpieczeniowych, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne, nie spełniają wymogów określonych w art. 21 ust. 1 lub agent ubezpieczeniowy nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 21 ust. 2 lub art. 57 ust. 2 pkt 10. Odmowa dokonania wpisu zmian następuje w drodze decyzji.

Art. 59. 1. Z chwilą rozwiązania umowy agencyjnej zakład ubezpieczeń jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni, wystąpić do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie agenta ubezpieczeniowego z rejestru agentów ubezpieczeniowych.

2. Jeżeli wniosek dotyczy agenta ubezpieczeniowego wykonującego działalność agencyjną na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, organ nadzoru zmienia dane, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3.

3. Jeżeli przyczyną rozwiązania umowy agencyjnej jest wykonywanie przez agenta ubezpieczeniowego działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, zakład ubezpieczeń informuje o tym organ nadzoru, a informacja o przyczynie rozwiązania umowy agencyjnej ze wskazaniem informującego zakładu ubezpieczeń jest odnotowywana w rejestrze agentów ubezpieczeniowych.

4. W przypadku powzięcia przez zakład ubezpieczeń informacji, że przedsiębiorca, z którym rozwiązano umowę agencyjną z przyczyny określonej w ust. 3, wystąpił na drodze sądowej lub innej właściwej o stwierdzenie wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej przez zakład ubezpieczeń, zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu przez agenta ubezpieczeniowego na drogę sądową lub inną właściwą, informuje o tym organ nadzoru, a okoliczność ta jest odnotowywana w rejestrze agentów ubezpieczeniowych.

5. O prawomocnym rozstrzygnięciu przez sąd lub inny właściwy organ w przedmiocie prawidłowości albo wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej z przyczyn określonych w ust. 3 zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni od dnia uprawomocnienia się takiego rozstrzygnięcia, poinformuje organ nadzoru. W takim przypadku wykreśla się z rejestru informacje, o których mowa w ust. 3 lub ust. 4.

6. Odpowiedzialność za zgodność ze stanem rzeczywistym informacji, o których mowa w ust. 3-5, oraz ich wykorzystanie przez podmioty, którym takie informacje zostały udostępnione, ponosi zakład ubezpieczeń, który przekazał te informacje.

7. Dane dotyczące agenta ubezpieczeniowego wykreślonego z rejestru agentów ubezpieczeniowych są przechowywane w rejestrze agentów ubezpieczeniowych przez 10 lat.

8. Informację o wykreśleniu agenta ubezpieczeniowego z rejestru agentów ubezpieczeniowych organ nadzoru niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia wykreślenia, przekazuje właściwemu organowi prowadzącemu rejestr pośredników ubezpieczeniowych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy wykonuje działalność.

Art. 60. Organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych z dniem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

Art. 61. 1. Rejestr brokerów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do osób fizycznych:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) dane osobowe, obejmujące:
  - a) imię lub imiona i nazwisko,
  - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - c) miejsce zamieszkania,
  - d) siedzibę i adres,
  - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
  - f) firmę (nazwę), pod którą prowadzi działalność;
- 3) numer i datę wydania zezwolenia;
- 4) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
- 5) w przypadku brokera ubezpieczeniowego wykonującego działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług:
  - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana, przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług
  - b) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana, jeżeli oddział ma być ustanowiony;
- 6) rodzaj działalności brokerskiej;
- 7) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, zawierający dane, o których mowa w pkt 2 lit. a-c;
- 8) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 30 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.

2. Rejestr brokerów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do osób prawnych:

- 1) numer wpisu do rejestru;

- 2) dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego, obejmujące:
  - a) firmę (nazwę),
  - b) numer w rejestrze przedsiębiorców,
  - c) dane osób wchodzących w skład zarządu obejmujące dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a-c, oraz wskazanie członków zarządu odpowiedzialnych za dystrybucję ubezpieczeń lub dystrybucję reasekuracji,
  - d) siedzibę i adres podmiotu,
  - e) numer i datę wydania zezwolenia;
- 3) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
- 4) w przypadku brokera ubezpieczeniowego wykonującego działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług:
  - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana, przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług,
  - b) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana, jeżeli oddział ma być ustanowiony;
- 5) rodzaj działalności brokerskiej;
- 6) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, zawierający dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a-c;
- 7) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 30 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;
- 8) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców posiadających co najmniej 10% udziału w kapitale zakładowym oraz wysokość tych udziałów;
- 9) tożsamość osób, które mają z nimi bliskie powiązania;
- 10) informację, że udziały, o których mowa w pkt 8, oraz bliskie powiązania, o których mowa w pkt 9, umożliwiają organowi nadzoru skuteczne sprawowanie nadzoru.

3. Dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego wykreślonego z rejestru są przechowywane w rejestrze przez 10 lat.

4. Tożsamość podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 8 i 9, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do osób prawnych - dane dotyczące podmiotu, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, b i d.

Art. 62. Organ nadzoru dokonuje wykreślenia brokera ubezpieczeniowego z rejestru brokerów ubezpieczeniowych w przypadku:

- 1) cofnięcia zezwolenia;
- 2) wygaśnięcia zezwolenia.

Art. 63. 1. W przypadku każdej zmiany danych, objętych wpisem do rejestru brokerów ubezpieczeniowych, broker ubezpieczeniowy niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tych zmian, jest obowiązany złożyć do organu nadzoru wnioski o dokonanie zmian treści wpisu wraz z niezbędnymi dokumentami.

2. Organ nadzoru może odmówić dokonania zmian wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych, jeżeli osoba fizyczna lub prawna nie spełnia warunków określonych w art. 36 lub broker ubezpieczeniowy nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 61 ust. 2 pkt 10. Odmowa wpisu następuje w drodze decyzji.

3. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności brokerskie, nie spełniają wymogów określonych w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a-e. Odmowa wpisu następuje w drodze decyzji.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o zmianę wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, w szczególności mając na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, przy pomocy których mają być wykonywane czynności brokerskie w zakresie spełniania wymogów określonych w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a-e.

Rozdział 6

Nadzór nad dystrybucją ubezpieczeń i dystrybucją reasekuracji

Art. 64. 1. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, z zastrzeżeniem art. 28, art. 43 ust. 3 i art. 44 ust. 3.

2. Nadzór nad działalnością brokerów ubezpieczeniowych sprawuje organ nadzoru.

3. Nadzór, o którym mowa w ust. 1 i 2, polega w szczególności na:

- 1) ochronie interesów klientów;

- 2) zapewnieniu przestrzegania przez pośrednika ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające przepisów prawa;
- 3) wydawaniu zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej;
- 4) podejmowaniu innych działań określonych w ustawie.

Art. 65. Organ nadzoru monitoruje rynek produktów ubezpieczeniowych, w tym rynek uzupełniających produktów ubezpieczeniowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 66. Pośrednik ubezpieczeniowy i pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające przekazują organowi nadzoru informacje i wyjaśnienia konieczne do celów nadzoru. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, informacje i wyjaśnienia przekazywane są na żądanie organu nadzoru.

Art. 67. 1. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organ nadzoru na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym pośrednik ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może zostać wyznaczony jako organ sprawujący nadzór nad tym pośrednikiem lub agentem w zakresie określonym ustawą, z wyjątkiem rozdziału 4 i 5.

2. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, wpisanego do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, znajduje się w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, organ nadzoru na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem nadzorczym przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej może wyznaczyć jako organ sprawujący nadzór nad tym pośrednikiem organ nadzorczy przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w zakresie określonym ustawą, z wyjątkiem rozdziału 4 i 5. Organ nadzoru niezwłocznie informuje właściwego pośrednika lub agenta oraz EIOPA o podjęciu wspólnego uzgodnienia oraz dniu, od którego wspólne uzgodnienie będzie przez organy nadzorcze stosowane.

3. Główne miejsce prowadzenia działalności oznacza miejsce, z którego zarządzana jest główna działalność.

Art. 68. 1. Jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że pośrednik ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, przy wykonywaniu tej działalności nie przestrzega przepisów prawa polskiego, organ nadzoru informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym pośrednik ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem art. 44 ust. 3.

2. Jeżeli pomimo zastosowania środków przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej wobec pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające środki te okażą się niedostateczne lub nie zostaną zastosowane, a pośrednik ten w dalszym ciągu narusza przepisy prawa polskiego, organ nadzoru, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może:

- 1) zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośredników ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, aby zapobiec dalszym naruszeniom prawa;
- 2) złożyć wniosek o pomoc do EIOPA.

3. Organ nadzoru w ramach czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1, może również zakazać wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności przez pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej.

4. Organ nadzoru może zastosować uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bez konieczności uprzedniego informowania organu nadzorczego innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli stwierdzi, że pośrednik ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, przy wykonywaniu tej działalności nie przestrzega przepisów prawa polskiego i natychmiastowe działanie jest niezbędne do ochrony praw klientów.

5. O przypadkach i przyczynach zastosowania środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1, organ nadzoru informuje pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, którego to dotyczy, a także EIOPA i Komisję Europejską.

Art. 69. 1. Organ nadzoru przekazuje EIOPA informacje z rejestru pośredników ubezpieczeniowych dotyczące pośredników ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

2. Organ nadzoru na swojej stronie internetowej zamieszcza:

- 1) odesłanie do rejestru EIOPA zawierający wykaz pośredników ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność transgranicznie;
- 2) odesłania do właściwych organów państw członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 70. Organ nadzoru informuje Komisję Europejską o trudnościach jakie napotykają dystrybutorzy ubezpieczeń i dystrybutorzy reasekuracji przy wykonywaniu działalności w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej.

Art. 71. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę:

- 1) działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych,
- 2) działalności i stanu majątkowego podmiotów wykonujących działalność brokerską – zwanych „podmiotami kontrolowanymi”.

2. W przypadku zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, wykonującego działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów rozdziału 8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na potrzeby kontroli i nadzoru nad działalnością tego zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z agentów ubezpieczeniowych, stosuje się odpowiednio art. 214 oraz art. 333 ust. 4-8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 72. 1. W ramach kontroli podmiotów kontrolowanych sprawdzeniu podlega zgodność prowadzonej działalności z przepisami prawa oraz – w przypadku podmiotów wykonujących działalność brokerską – stanu majątkowego.

2. Kontrola zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych obejmuje w szczególności:

- 1) prawidłowość zawierania umów agencyjnych pod względem zgodności z przepisami prawa, postanowienia umów agencyjnych oraz postanowienia udzielanych pełnomocnictw;
- 2) terminowość składania wniosku o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych podmiotu, z którym została zawarta umowa agencyjna;
- 3) terminowość składania wniosku o dokonanie wpisu zmian do rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- 4) terminowość składania wniosku o wykreślenie podmiotu z rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- 5) prawidłowość danych dotyczących agentów ubezpieczeniowych, przekazanych do organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń wraz z wnioskiem o wpis do rejestru, zmianę danych w rejestrze albo wykreślenie z rejestru;
- 6) przestrzeganie przez agentów ubezpieczeniowych wymogu wykonywania czynności agencyjnych przez osoby fizyczne spełniające warunki określone w art. 21 ust. 1;
- 7) w przypadku korzystania przez zakład ubezpieczeń z usług agentów ubezpieczeniowych, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej - sprawdzenie, czy agent ubezpieczeniowy wykonuje działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 45;
- 8) przestrzeganie przez agentów ubezpieczeniowych wymogu określonego w art. 21 ust. 2.
3. Czynności kontrolne powinny zostać przeprowadzone w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia rozpoczęcia kontroli.

Art. 73. 1. Kontrolę przeprowadza zespół inspekcyjny składający się co najmniej z dwóch inspektorów po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez organ nadzoru.

2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora uprawnionego do wykonania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) firmę (nazwę) przedsiębiorcy objętego kontrolą;

- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach podmiotu kontrolowanego.

3. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie lub w miejscu wykonywania działalności oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności przez podmiot kontrolowany.

4. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne, za zgodą podmiotu kontrolowanego, mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

Art. 74. 1. Inspektor podlega wyłączeniu od udziału w kontroli, jeżeli ustalenia kontroli mogłyby oddziaływać na jego prawa lub obowiązki albo prawa lub obowiązki jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. Inspektor może być wyłączony również w razie stwierdzenia innych przyczyn, które mogłyby wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, ujawnią się w toku kontroli, inspektor powstrzymuje się od dalszych czynności i zawiadamia o tym niezwłocznie organ nadzoru.

4. Wyłączony inspektor powinien podejmować jedynie czynności niecierpiące zwłoki, ze względu na interes publiczny lub ważny interes podmiotu kontrolowanego.

5. O wyłączeniu od udziału w kontroli postanawia organ nadzoru z urzędu albo na wniosek podmiotu kontrolowanego lub na wniosek inspektora. Organ nadzoru, postanawiając o wyłączeniu inspektora, uzupełnia skład zespołu inspekcyjnego, a także zmienia odpowiednio upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz niezwłocznie doręcza upoważnienia podmiotowi kontrolowanemu.

6. Z ważnych przyczyn organ nadzoru może zmienić skład osobowy zespołu inspekcyjnego także w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2. Zdanie drugie ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 75. 1. Podmiot kontrolowany zapewnia zespołowi inspekcyjnemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzania kontroli.

2. Podczas kontroli podmiot kontrolowany zapewnia inspektorom:

- 1) wstęp do wszystkich pomieszczeń podmiotu kontrolowanego;
- 2) w miarę możliwości, swobodny dostęp do oddzielnego pomieszczenia biurowego oraz środków łączności;
- 3) wgląd do wszelkich dokumentów podmiotu kontrolowanego oraz wymagane kopie, odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- 4) wgląd do danych zawartych w systemach informatycznych oraz wymagane kopie lub wyciągi z tych danych, w tym również w formie elektronicznej;
- 5) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wgląd do wszelkich dokumentów dotyczących agenta ubezpieczeniowego znajdujących się w jego posiadaniu oraz wymagane kopie, odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- 6) uzyskanie wyjaśnień ustnych lub pisemnych od podmiotu kontrolowanego lub jego pracowników, a w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – agentów ubezpieczeniowych, w tym, w miarę możliwości, w formie elektronicznej;
- 7) sporządzenie niezbędnych danych na żądanie inspektorów, w tym, w miarę możliwości, w formie elektronicznej;
- 8) możliwość zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów.

3. W okresie trwania kontroli podmiot kontrolowany jest obowiązany niezwłocznie wypełniać obowiązki, o których mowa w ust. 2.

4. Materiały sporządzane przez podmiot kontrolowany na potrzeby przeprowadzanej kontroli powinny być podpisane przez osoby upoważnione do ich sporządzania. W przypadku odmowy dokonania tych czynności inspektor sporządza stosowną adnotację na tych materiałach.

Art. 76. 1. Ustaleń kontroli dokonuje się na podstawie dowodów.

2. Do dowodów zalicza się w szczególności:

- 1) dokumenty;
- 2) dane i informacje umieszczone w systemach informatycznych podmiotu kontrolowanego;
- 3) dowody rzeczowe;
- 4) oświadczenia, informacje i wyjaśnienia złożone przez upoważnionych pracowników zakładu ubezpieczeń, agentów ubezpieczeniowych, a w przypadku podmiotu wykonującego działalność brokerską – przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność lub jego upoważnionych pracowników;

- 5) oświadczenia osób trzecich;
- 6) opinie ekspertów;
- 7) wyniki oględzin;
- 8) inne materiały będące przedmiotem kontroli, które mogą przyczynić się do stwierdzenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą.

3. Organ nadzoru przed podpisaniem protokołu, o którym mowa w art. 77 ust. 1, zapewnia podmiotowi kontrolowanemu możliwość zapoznania się oraz ustosunkowania się do materiałów będących dowodami w kontroli, które nie zostały uzyskane w toku kontroli.

4. Dowody uzyskane w toku kontroli są przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich bez zgody inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym. Ograniczenie to nie dotyczy inspektorów wchodzących w skład zespołu inspekcyjnego.

5. Zebrane w toku kontroli dowody mogą być zabezpieczane przez:

- 1) oddanie na przechowanie zarządowi zakładu ubezpieczeń lub upoważnionemu przez zarząd pracownikowi zakładu ubezpieczeń za pokwitowaniem, a w przypadku podmiotu wykonującego działalność brokerską – przedsiębiorcy prowadzącego taką działalność lub upoważnionemu przez niego pracownikowi;
- 2) przechowanie w siedzibie podmiotu kontrolowanego w oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu;
- 3) zabranie z siedziby podmiotu kontrolowanego za pokwitowaniem.

Art. 77. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.

2. Protokół kontroli zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę podmiotu kontrolowanego;
- 2) datę i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz jego zmiany;
- 3) miejsce i datę przeprowadzania czynności kontrolnych;
- 4) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wskazanie jednostek organizacyjnych objętych kontrolą;
- 5) imiona i nazwiska inspektorów przeprowadzających kontrolę;
- 6) określenie zakresu kontroli;
- 7) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji i wyjaśnień w toku kontroli;
- 8) opis dokonanych czynności oraz ustalenia stanu faktycznego;
- 9) wzmiankę o poinformowaniu podmiotu kontrolowanego o przysługujących mu prawach i obowiązkach;

- 10) wykaz załączników z podaniem nazwy i cech każdego załącznika;
- 11) miejsce i datę sporządzenia protokołu.

3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym lub w jego zastępstwie inny inspektor wchodzący w skład zespołu inspekcyjnego przeprowadzającego kontrolę przekazuje podmiotowi kontrolowanemu.

4. Przed doręczeniem protokołu podmiotowi kontrolowanemu inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym podpisuje oba egzemplarze protokołu kontroli.

5. Do doręczenia protokołu kontroli odpowiednio stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące doręczeń, z zastrzeżeniem, że organ nadzoru może uznać protokół za doręczony w przypadku, gdy podmiot kontrolowany uchylił się od odebrania protokołu.

Art. 78. 1. Po podpisaniu protokołu kontroli nie dokonuje się w protokole żadnych poprawek i dopisków, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Oczywiste omyłki pisarskie prostuje inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym, parafując sprostowania. Organ nadzoru o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich informuje pisemnie podmiot kontrolowany.

Art. 79. 1. W terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu kontroli podmiot kontrolowany może zgłosić organowi nadzoru pisemne zastrzeżenia i uwagi do treści protokołu oraz wyjaśnienia w sprawach objętych zakresem kontroli.

2. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń organ nadzoru informuje podmiot kontrolowany w terminie 14 dni od dnia doręczenia zastrzeżeń.

3. Informacje o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń załącza się do protokołu kontroli.

Art. 80. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 81. 1. Organ nadzoru publikuje na swojej stronie internetowej informacje o zasadach dobra ogólnego mające zastosowanie przy wykonywaniu dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, podlegają aktualizacji.

Art. 82. 1. Organ nadzoru może żądać wyjaśnień i informacji:

- 1) od zakładu ubezpieczeń – dotyczących agentów ubezpieczeniowych, działających na rzecz danego zakładu ubezpieczeń;

2) od brokera ubezpieczeniowego – dotyczących ich działalności i gospodarki finansowej oraz zarządzić przekazywanie wymaganych danych.

2. Organ nadzoru może zakazać, w drodze decyzji, zakładowi ubezpieczeń korzystania z usług agenta ubezpieczeniowego, w razie naruszenia przez niego przepisów prawa, niezachowania staranności lub dobrych obyczajów. W takim przypadku zakład ubezpieczeń jest obowiązany niezwłocznie rozwiązać umowę z agentem ubezpieczeniowym oraz cofnąć mu pełnomocnictwo, o którym mowa w art. 23 ust. 1.

Art. 83. 1. Organ nadzoru może nałożyć karę pieniężną na zakład ubezpieczeń, o której mowa w art. 362 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w drodze decyzji, jeżeli:

- 1) nie zgłasza do rejestru agentów ubezpieczeniowych przedsiębiorcy, z którym zawarł umowę agencyjną;
- 2) nie zgłasza zmian danych objętych wpisem do rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- 3) nie zwraca się z wnioskiem o wykreślenie z rejestru agentów ubezpieczeniowych przedsiębiorcy, z którym rozwiązał umowę agencyjną;
- 4) odmawia udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1.
- 5) narusza zakaz, o którym mowa w art. 82 ust. 2.

2. W razie odmowy udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2, organ nadzoru może nałożyć, w drodze decyzji:

- 1) na członka zarządu lub prokurenta brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotnego ostatnio ogłoszonego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- 2) na brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną - karę pieniężną do wysokości trzykrotnej prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary;
- 3) na brokera ubezpieczeniowego będącego osobą fizyczną - karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotnego ostatnio ogłoszonego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

Art. 84. 1. Organ nadzoru może wydawać zalecenia w stosunku do dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji, w przypadku:

- 1) naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 17 i art. 18;
- 2) naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 7-9, art. 11 i art. 12;

- 3) naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 13, art. 21 ust. 1 pkt 3, art. 22 ust.3, art. 30 ust. 1 i art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. c;
- 4) uzyskania z naruszeniem przepisów ustawy wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 54;
- 5) innego naruszenia obowiązków określonych w ustawie.

2. W przypadku gdy dystrybutor ubezpieczeń i dystrybutor reasekuracji nie wykonają w wyznaczonym terminie zaleceń, o których mowa w ust. 1, organ nadzoru może, w drodze decyzji, zobowiązać dystrybutora do wykonania tych zaleceń.

Art. 85. 1. Jeżeli dystrybutor ubezpieczeń i dystrybutor reasekuracji nie wykonają w wyznaczonym terminie decyzji, o której mowa w art. 84 ust. 2 organ nadzoru może, w drodze decyzji:

- 1) w przypadku odpowiedzialności dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji będącego osobą prawną - zawiesić w czynnościach członka zarządu odpowiedzialnego za dokonanie naruszenia prawa, na okres nieprzekraczający 6 miesięcy;
- 2) w przypadku odpowiedzialności dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji będącego osobą prawną – nałożyć karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej:
  - a) równowartości w złotych 5 000 000 EUR, lub
  - b) 5% rocznych przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń – składki przypisanej brutto, na podstawie ostatniego zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego, lub
  - c) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie;
- 3) w przypadku odpowiedzialności dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji będącego osobą fizyczną – nałożyć karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej:
  - a) równowartości w złotych 700 000 EUR lub
  - b) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie;
- 4) wykreślić z rejestru dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji dokonującego naruszenia prawa.

2. Zawieszenie w czynnościach, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji za dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w tym w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych.

3. Równowartość w złotych wyrażonych w euro kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a oraz ust. 1 pkt 3 lit. a, oblicza się w złotych według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów na dzień 23 lutego 2016 r.

Art. 86. Organ nadzoru, wydając decyzję w przedmiocie nałożenia na dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji środka, o którym mowa w art. 83 i art. 85 ust. 1, przy wyborze rodzaju i wysokości środka bierze pod uwagę istotne okoliczności, z uwzględnieniem:

- 1) wagi naruszenia i czasu jego trwania;
- 2) stopnia odpowiedzialności dystrybutora;
- 3) sytuacji finansowej dystrybutora, w oparciu o jego wynik finansowy netto wykazany w ostatnim zatwierdzonym rocznym sprawozdaniu finansowym;
- 4) w przypadku, gdy możliwe jest jej ustalenie – skali uzyskanych korzyści lub unikniętych strat;
- 5) w przypadku, gdy możliwe jest ich ustalenie – strat poniesionych przez klientów i osoby trzecie w związku z naruszeniem;
- 6) gotowości dystrybutora do współpracy z organem nadzoru;
- 7) środków podjętych przez dystrybutora, celem zapobiegnięcia ponownego naruszenia prawa;
- 8) wcześniejszych naruszeń dokonanych przez danego dystrybutora.

Art. 87. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w art. 83 i 85 ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 88. 1. Organ nadzoru niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości decyzję o nałożeniu na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji środka, o którym mowa w art. 83 i 85 ust. 1.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:

- 1) firma (nazwa) ukaranego dystrybutora;
- 2) sposób naruszenia prawa;
- 3) rodzaj i wysokość nałożonego środka.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, nie może zawierać danych osobowych.

4. Nie stanowi naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 3, podanie do publicznej wiadomości firmy (nazwy), pod którą prowadzi działalność osoba fizyczna.

5. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego. Informację o jej wydaniu organ nadzoru przekazuje niezwłocznie do publicznej wiadomości za pośrednictwem agencji informacyjnej, o której mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1639).

6. W przypadku gdy jest to niezbędne ze względu na stabilność rynku finansowego, toczące się postępowanie lub gdy organ nadzoru uzna to za właściwe, organ nadzoru może odroczyć lub zaniechać ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego oraz podania do publicznej wiadomości decyzji, o której mowa w ust. 1.

7. Informacje podawane zgodnie z ust. 5 podlegają aktualizacji.

8. O przypadkach, o których mowa w ust. 1, 6 i 7, organ nadzoru informuje EIOPA.

Art. 89. Organ nadzoru corocznie informuje EIOPA o środkach, o którym mowa w art. 83 i art. 85 ust. 1.

Rozdział 7

Przepisy karne

Art. 90. 1. Kto wykonuje:

- 1) działalność agencyjną z naruszeniem wymogów podejmowania tej działalności określonych w ustawie,
- 2) czynności agenta ubezpieczeniowego, nie będąc do tego upoważnionym,
- 3) działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji bez wymaganego zezwolenia,
- 4) czynności brokerskie, nie będąc do tego upoważnionym

– podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 pkt 1 i 3, działając w imieniu osoby prawnej.

Art. 91. 1. Kto, nie będąc pośrednikiem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 44 ust. 1 i 2, używa określeń wskazujących na wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji w nazwie, reklamie lub do oznaczania własnej działalności gospodarczej podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu osoby prawnej.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 92. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 i z 2016 r. poz. 615) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń zobowiązał się do przekazywania, w określonych okresach, oceny, o której mowa w art. 22 pkt 7, informacja, o której mowa w ust. 3, zawiera również ocenę odpowiedności umowy ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, do potrzeb ubezpieczającego.”,

b) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) niezwłocznie po ich przekazaniu przez zakład ubezpieczeń ubezpieczającemu – w przypadku informacji, o których mowa w pkt 3 i 4”;

2) w art. 21:

a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Propozycje wraz z uzasadnieniem, o których mowa w ust. 3 i 5, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, zakład ubezpieczeń przekazuje ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu na piśmie lub, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku.

5b. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które uniemożliwiają uprzednie dostarczenie propozycji wraz z uzasadnieniem, o których mowa w ust. 3 i 5, zakład ubezpieczeń może je przekazać ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu na trwałym nośniku niezwłocznie po zawarciu umowy ubezpieczenia, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony wyraził na to zgodę oraz zakład ubezpieczeń umożliwił ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu zawarcie umowy po otrzymaniu tych propozycji.”;

b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy, jest oferowana w pakiecie wraz z innym towarem lub usługą, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), pakiet w całości powinien być odpowiedni do potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego.”;

- 3) w art. 22 w ust. 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) informację, czy zakład ubezpieczeń będzie przekazywał ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu, w określonych okresach, ocenę odpowiedniości ubezpieczenia do jego potrzeb.”;

- 4) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:
„Art. 24a. Informacje, o których mowa art. 22 ust. 2 pkt 3, art. 23 ust. 1 pkt 5 i art. 24 ust. 1 pkt 7, obejmują również koszty usługi dystrybucji umowy ubezpieczenia.”;

- 5) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:
„Art. 26a. 1. Zakład ubezpieczeń sporządza ustandaryzowany dokument zawierający informacje o umowie ubezpieczenia, o której mowa w dziale II załącznika do ustawy.

2. Dokument zawierający informacje o umowie ubezpieczenia:

- 1) jest krótkim i odrębnym dokumentem;
- 2) posiada przejrzysty układ i strukturę ułatwiające jego czytanie oraz czytelną wielkość czcionki;
- 3) jeżeli oryginał został sporządzony w kolorze – powinien być nie mniej zrozumiały w przypadku wydrukowania lub skopiowania go w wersji czarno-białej;
- 4) sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym umowa ubezpieczenia jest oferowana, lub w innym języku, na który wyrażą zgodę klient i dystrybutor ubezpieczeń;
- 5) sporządza się w sposób dokładny i niewprowadzający w błąd;
- 6) zawiera na górze pierwszej strony oznaczenie: "Dokument zawierający informacje o umowie ubezpieczenia";
- 7) zawiera stwierdzenie, że pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje umowne dotyczące umowy podane są w innych dokumentach.

3. Dokument zawierający informacje o umowie ubezpieczenia zawiera:

- 1) informacje o rodzaju i grupie ubezpieczenia;

- 2) krótki opis ochrony ubezpieczeniowej, obejmujący główne rodzaje ubezpieczonego ryzyka, sumę ubezpieczenia i w stosownych przypadkach zakres terytorialny oraz krótki opis ryzyka nieobjętego ubezpieczeniem;
  - 3) sposób opłacania składek i okresy płatności;
  - 4) główne wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń;
  - 5) obowiązki na początku umowy ubezpieczenia;
  - 6) obowiązki w czasie trwania umowy ubezpieczenia;
  - 7) obowiązki w przypadku zgłoszenia roszczenia;
  - 8) okres trwania umowy ubezpieczenia, w tym dzień rozpoczęcia i zakończenia trwania umowy ubezpieczenia;
  - 9) sposób rozwiązywania umowy.”;
- 6) w art. 46:
- a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) wykonywania dystrybucji ubezpieczeń przez zakład ubezpieczeń, a także agentów ubezpieczeniowych wykonujących czynności w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, o których mowa w art. 13 i art. 21 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).”;
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie
„2. Zasady, o których mowa w ust. 1, określają również:
    - 1) stanowiska nadzorujące w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji inne kluczowe funkcje, w tym co najmniej funkcje należące do systemu zarządzania;
    - 2) stanowisko odpowiedzialne za wprowadzenie w życie zasad, o których mowa w ust. 1 pkt 5.”;
- 7) po art. 77 dodaje się art. 77a w brzmieniu:
- „Art. 77a. 1. Zakład ubezpieczeń stosuje odpowiedni proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego i jego istotnych dostosowań, a także dokonuje przeglądu tego procesu.
2. Proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego jest proporcjonalny i odpowiedni do charakteru tego produktu.
3. W procesie zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego zakład ubezpieczeń:
- 1) określa rynek docelowy produktu;

- 2) zapewnia ocenę ryzyk dla określonego rynku docelowego;
- 3) zapewnia adekwatność zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego;
- 4) podejmuje działania zapewniające dystrybucję produktu na określonym rynku docelowym.

4. Zakład ubezpieczeń dokonuje regularnego przeglądu funkcjonowania produktu ubezpieczeniowego, uwzględniając istotne zdarzenia mające wpływ na ryzyko dla określonego rynku docelowego, mając na celu co najmniej ocenę, czy produkt nadal odpowiada potrzebom określonego rynku docelowego oraz czy zamierzona strategia dystrybucji jest nadal odpowiednia.

5. Zakład ubezpieczeń udostępnia dystrybutorom odpowiednie informacje o produkcie ubezpieczeniowym oraz o procesie jego zatwierdzania, w tym informacje na temat określonego rynku docelowego danego produktu.

6. Przepisu nie stosuje się w przypadku produktu ubezpieczeniowego dotyczącego dużych ryzyk."

Art. 93. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 477) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja udziela informacji właściwym organom innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej oraz może występować o udzielenie informacji do tych organów w sprawach dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, w szczególności dotyczących nałożonych na dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji środków, o których mowa w art. 83 i art.85 ust. 1 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), wykreślenia dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji z rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz informacji w zakresie art. 12 oraz 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.”.

Art. 94. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 i 1823) w art. 2 w pkt 3 lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu:

„j) pośrednika ubezpieczeniowego oraz – w zakresie wykonywania dystrybucji ubezpieczeń – agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...);”

Rozdział 9

Przepisy przejściowe

Art. 95. 1. Zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji udzielone lub zachowane w mocy na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 100 pozostają w mocy.

2. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy zdały egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, a nie wystąpiły o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, mogą wystąpić o takie zezwolenie bez konieczności ponownego zdawania egzaminu, jeżeli spełniają warunki określone w ustawie, oraz mogą wykonywać czynności brokerskie przy pomocy osób fizycznych, o których mowa w art. 31.

Art. 96. 1. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych prowadzony na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 100 staje się rejestrem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu ustawy.

Art. 97. Decyzje i inne akty nadzorcze wydane przez organ nadzoru na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 100 pozostają w mocy w zakresie, w jakim ustawa, w takich samych sprawach jak te, w których te decyzje lub akty zostały wydane, uprawnia organ nadzoru do wydawania decyzji lub aktów zawierających takie same rozstrzygnięcia, jak decyzje lub akty wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 100.

Art. 98. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 2, art. 11 ust. 8, art. 22 ust. 4, art. 28 ust. 6, art. 36 ust. 6, art. 37 ust. 7, art. 39 ust. 4, art. 46 ust. 4 ustawy uchylanej w art. 100 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 4, art. 22 ust. 10, art. 30 ust. 4, art. 36 ust. 12, art. 54 ust. 8, art. 56 ust. 4 i art. 63 ust. 4, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 99. 1. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych utworzona na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 100 staje się Komisją.

2. Osoby wchodzące w skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych w dniu wejścia w życie ustawy zachowują swoje funkcje do czasu ich odwołania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, na wniosek organu nadzoru.

Rozdział 10

Przepisy końcowe

Art. 100. Traci moc ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1450 oraz z 2015 r. poz. 1844 i 1893).

Art. 101. Ustawa wchodzi w życie z dniem 23 lutego 2018 r., z wyjątkiem art. 7 ust. 1 i 4 oraz art. 18, które wchodzi w życie z dniem 3 stycznia 2018 r.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM, LEGISLACYJNYM

I REDAKCYJNYM

Monika Studzińska - Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załącznik do ustawy z dnia ... (Dz.
U. poz. ...)

MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE WIEDZY FACHOWEJ I KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

Część 1.

Ubezpieczenia na życie, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) minimalna niezbędna wiedza na temat umów ubezpieczenia, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i ryzyk dodatkowych;
- 2) minimalna niezbędna wiedza na temat organizacji systemu emerytalnego w danym państwie członkowskim i świadczeń gwarantowanych przez ten system;
- 3) znajomość obowiązującego prawa w zakresie umów ubezpieczenia, prawa ochrony konsumentów, prawa ochrony danych osobowych, prawa w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy, prawa podatkowego, prawa w zakresie zabezpieczenia społecznego i prawa pracy;
- 4) minimalna niezbędna znajomość rynku ubezpieczeń i innych odpowiednich rynków finansowych;
- 5) minimalna niezbędna znajomość obsługi skarg;
- 6) minimalna niezbędna wiedza na temat oceny potrzeb konsumenta;
- 7) zarządzanie konfliktami interesów;
- 8) minimalna niezbędna znajomość standardów etyki zawodowej;
- 9) minimalny niezbędny poziom wiedzy i kompetencji w dziedzinie finansów.

Część 2.

Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe, o których mowa w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) minimalna niezbędna znajomość warunków oferowanych umów ubezpieczenia, w tym ryzyk dodatkowych, jeżeli są objęte takimi umowami;
- 2) minimalna niezbędna znajomość obowiązujących przepisów regulujących dystrybucję ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów, prawa podatkowego oraz zabezpieczenia społecznego i prawa pracy;
- 3) minimalna niezbędna znajomość obsługi roszczeń;
- 4) minimalna niezbędna znajomość obsługi skarg;

- 5) minimalna niezbędna wiedza na temat oceny potrzeb klienta;
- 6) minimalna niezbędna znajomość rynku ubezpieczeń;
- 7) minimalna niezbędna znajomość standardów etyki zawodowej;
- 8) minimalny niezbędny poziom wiedzy i kompetencji w dziedzinie finansów.

Część 3.

Ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) minimalna niezbędna znajomość ubezpieczeń na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w tym warunków umów ubezpieczenia, wysokości składek, tytułów i wysokości pobieranych opłat oraz, we właściwych przypadkach, świadczeń gwarantowanych i niegwarantowanych;
- 2) minimalna niezbędna wiedza na temat zalet i wad różnych wariantów inwestycyjnych dla ubezpieczających lub ubezpieczonych;
- 3) minimalna niezbędna wiedza na temat ryzyka finansowego ponoszonego przez ubezpieczających lub ubezpieczonych;
- 4) minimalna niezbędna znajomość umów ubezpieczenia obejmujących ryzyko śmierci i innych produktów oszczędnościowych;
- 5) minimalna niezbędna wiedza na temat organizacji systemu emerytalnego i świadczeń gwarantowanych przez ten system;
- 6) minimalna niezbędna znajomość obowiązujących przepisów dotyczących dystrybucji ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów i prawa podatkowego;
- 7) minimalna niezbędna znajomość rynku ubezpieczeń i rynku produktów oszczędnościowych;
- 8) minimalna niezbędna znajomość obsługi skarg;
- 9) minimalna niezbędna wiedza na temat oceny potrzeb klienta;
- 10) zarządzanie konfliktami interesów;
- 11) minimalna niezbędna znajomość standardów etyki zawodowej;
- 12) minimalny niezbędny poziom wiedzy i kompetencji w dziedzinie finansów.